

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Arap Dilli Öğrencilerin Yazılı Anlatım Becerilerinde Karşılaştıkları Güçlüklere İlişkin Bir Çözümleme

Hatice GEZER¹, Münevver Nuriye KIYMIK²

¹*haticegezer32@gmail.com*

²*Yüksek Lisans Öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Isparta, munevvernk@hotmail.com*

ÖZET

Ülkeler arası iletişimin önem kazandığı son zamanlarda anadil öğretimi kadar yabancı dil öğretimi de uzmanlarınca çeşitli metotlar kullanılarak gerçekleştirilmeye ve geliştirilmeye çalışılmaktadır. Yabancı dil öğretim sürecinin, seçilen yöntem veya yaklaşımın gerektirdiği sağlam kuramsal temellerle desteklenmesi şarttır. Günümüze değin dil ve yazma öğretimi alanında çeşitli yaklaşım ve yöntemlerin uygulandığı ve bir birinden farklı sonuçlar elde edildiği görülmektedir. Bunlar arasında yer alan ve karşılaştırmalı dilbilimin (İng. comparative linguistics) tamamlayıcı yöntemlerinden biri olarak kabul edilen yanlış çözümleme (İng. error analysis) yaklaşımı, hedef dili öğrenmeyi amaçlayan öğrencilerin kazandıkları becerilerini (burada yazılı anlatım) kullandıkları süreçte yaptıkları yanlışların tespiti, gruplandırılması ve değerlendirilmesini kapsar.

Bu çalışmada Süleyman Demirel Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (SDÜTÖMER)'nin B1 düzeyinde öğrenim gören, Arap dilli öğrencilerden seçilmiş bir grubun Türkçe öğrenim süreçlerinde yazılı anlatım becerileri, ses ve şekil bilgisi yanlışlıkları, yanlış çözümlemesi (İng. error analysis) yaklaşımı ekseninde değerlendirilmiştir. Tarafımızdan belirlenen “Günümüzde sosyal medya kullanımının insanlar üzerindeki etkisi” ve “Eğer zengin olsaydım...” başlıklı iki konudan öğrencilerin seçtikleri her hangi biri hakkında en az doksan sözcükten oluşan bir metin (text)

yazmaları istenmiş ve bu dokümanlar kullanılarak araştırma verileri elde edilme yoluna gidilmiştir. Devamında öğrenciler tarafından yapılan hatalar, sayısal veriler de kullanılarak sonuçlar hâlinde ortaya konulmuş ve Arap dilli öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin (competence) geliştirilmesi için başvurulan uygulamalar sırasında karşılaştıkları güçlükler tespit edilerek sınıflandırılmıştır. Bu bulgular, aynı zamanda öğrencilerin karşılaştıkları güçlükleri gidermek için bir öneri de sunmaktadır. Bunlardan hareketle Türkçe öğretiminde Arap dilli öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinde karşılaştıkları güçlüklerin nedenleri somut olarak belirlenmiş ve değerlendirilmeler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Yabancılara Türkçe öğretimi, yazma becerisi, karşılaştırmalı dilbilim, yanlış çözümleme, Arap dilli öğrenciler.

An Analysis of Difficulties Confronted in Written Expression Skills by Arabic Language Students in Teaching Turkish as Foreign Language

ABSTRACT

In these days when international communication has become important, as well as mother tongue teaching, foreign language teaching is also tried to be realized and developed by experts using various methods. It is essential that the process of foreign language teaching should be supported by solid theoretical basis required by the chosen approaches and methods. Until today, it is seen that various approaches and methods are applied in the field of language and writing instruction and different results are obtained. Among these, the approach of *analysis of mistakes* which is accepted as one of the complementary methods of comparative linguistics, involves the determination, grouping and evaluation of mistakes that are made by students who aim to learn the target language in the process they use their acquired skills (here, written expression).

In this paper, written expression skills in Turkish learning processes, mistakes about sound knowledge and morphology of a selected group from Arabic-speaking students studying at B1 level at *Süleyman Demirel University Turkish and Foreign Language Teaching Application and Research Center (SDÜTÖMER)*, are evaluated on the axis of the approach namely *analysis of mistakes*. We have identified two topics; the first topic is “nowadays the influence of social media usage on people”, and the second one is “If I were rich...” Students are asked to write a text consisting of at least ninety words about the topic they selected and research data is tried to be obtained using these documents. Later on, mistakes made by students are presented as results by using numerical data and the difficulties encountered during the applications for the development of written expression skills of Arabic-speaking students are identified and categorized. These findings also offer a suggestion for students to remove the difficulties they faced. Based on these

points, the reasons of the difficulties encountered by Arabic-speaking students in written expression skills in Turkish teaching, are determined and the evaluations about them are presented.

Key Words: Teaching Turkish to foreigners, writing skills, comparative linguistics, error analysis, Arabic-speaking students.

GİRİŞ

Diller arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirlemeye yönelik çalışmaları dilbilimin karşılaştırmalı dilbilim (İng. comparative linguistics) kolu tarafından araştırılmaktadır. Dilbilim, kendine has metotlarla genelde dil olayını, özeldense doğal dilleri yapıları, işleyişleri, zaman içindeki değişimleri, vb. açısından inceleyen bilim dalıdır (Vardar 2007: 73). Karşılaştırmalı dilbilim, yabancı dil öğretiminde ana dil ile amaç/hedef dil arasındaki benzerlik ve farklılıkların tespit edilerek öğrencilerin ne gibi güçlük ve sorunlarla karşılaşacakları ve dilin hangi yönlerinin kolaylıkla öğrenilebileceği hakkında bilgiler içerir. Bu alanda iki temel görüş bulunmaktadır: Bunlardan ilki dizgesel karşılaştırmalı çözümlemelerle öğrenme sürecinde öğrencilerin zorluk yaşayabileceği konuların ön görülebileceğini ve öğretim aracının bu zorlukları karşılayacak nitelikte tasarlanabileceğini ileri sürmektedir. İkinci görüş ise karşılaştırmalı dilbilimin tek işlevinin açıklama görevi olduğunu, zorlukların öğrenci yanlışlarından tespit edilebileceğini, ana dil ile hedef dilin karşılaştırılmasının sadece bu yanlışları açıklamaya yardımcı olacağını ileri sürmektedir (Çetinkaya 2015:167).

“Yanlış çözümlemesi, karşılaştırmalı dilbilimin varsayımlarının doğruluğunu yoklayan, kısıtlamalarına ve sorunlarına çözüm getiren ve onu tamamlayan bir yöntem olarak görülmektedir. Karşılaştırmalı çözümleme öğrenci tarafından yapılmaması olası olan yanlışlar hakkında bilgi verirken, yanlış çözümlemesi gerçekten bu yanlışların önceden sanıldığı biçimde yapıp yapılmadığını gösterir” (Dede 1983: 123-128).

Karşılaştırmalı dilbilimin tamamlayıcısı bir yöntem olarak belirlenen yanlış çözümlemesi, öğrencilerin dil öğretim sürecinde kazandıkları becerilerinden hareketle yanlışlarının yorumlanmasına dayanmaktadır. “Yanlış çözümlemesi, öğrencilerin yaptıkları yanlışların gözlenmesi ve belli bir sisteme göre sınıflandırılıp analiz edilmesidir. Bu yöntem, öğretmenin öğretim tekniğini ve öğretim materyallerini gözden geçirmesi, öğretme sürecini değerlendirmesi ve öğretim programının yeniden düzenlenmesi konusunda yol göstericidir” (Bölükbaş, 2011: 1359). Dil ailesi ana dilinden

farklı hedef dil öğrencileri, karşılaştırmalı dilbilimin parçası durumundaki yanlış çözümleme yönteminin kullanıldığı çalışmalara ve bu çalışmalar ekseninde hazırlanmış programlara ve materyallere ihtiyaç duymaktadır (Şahin 2013: 436). Bu metotta temel amaç yapılan yanlışlıkları sınıflandırmak ve analiz yöntemlerine kolaylık sağlayacak bir nitelik kazandırmaktır. Yanlışlıkların belirlenerek ana ve alt başlıklar altında gruplandırılmaları ve bunlar vasıtasıyla elde edilen verilerin dağılımlarının gösterilmesi, birbirlerine oranlarının ve kullanım sıklıklarının tespiti dil öğretimine ve öğrencilerin kazandıkları becerilere dair dönütler alabilmek için önemlidir.

Karşıtsal çözümlemeyi içeren yanlış çözümlemesi (İng. error analysis) çalışmaları öğrencilerin yaptıkları yanlışları iki gruba ayırarak inceler:

1. Anadilden kaynaklanan olumsuz aktarım yanlışları (Interlingual/Transfer errors):

Öğrencinin anadilinden taşıdığı dil sistemi ve kuralları gibi hazır bulunduğu kullanım alışkanlıkları hedef dildeki kuralları öğrenme sırasında engelleyip kuralları karıştırmasına da neden olabilir. Bu durum, hedef dil üzerinde anadilden taşınan olumsuz aktarım yahut etkileşimdir.

2. Dil içi gelişimsel yanlışlar (Intralingual/Developmental errors):

Bu yanlışlar, gelişimsel yanlışlar olup öğrencilerin yaptığı anadilden kaynaklanmayan fakat hedef dildeki bazı kuralların genellenmesinden kaynaklanan yanlışlardır. Hedef dil öğrenirken anadilden bağımsız olarak yapılırlar. Öğrencinin anadilinde ve hedef dilde olmayan yeni kurallar geliştirmesinden kaynaklanır (Bölükbaş 2011:1359).

Dil öğretiminde öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri gelişimi sırasında, anlama kadar anlatımın ya da ifade etme becerisinin geliştirilmesi daha üst öğretim metotlarını gerekli kılmaktadır.

“Yazma, temel dil becerilerinin son basamağını oluşturmaktadır. Bu becerinin gelişmesi ya da geliştirilmesi çeşitli sebepler ile sona bırakılmaktadır. Bunun başlıca nedeni konuşmada yetkinlik ve dinlediğini anlamının yabancı dil bilmenin göstergesi olarak anlaşılmasındandır. Ancak bir dili çok iyi konuşmak ya da her dinlediğini anlamak bir dili bilmek için yeterli değildir. Kişinin kendisini yabancı bir dilde yazılı olarak ifade etmesi de gereklidir” (İnan 2013:3).

Ana dilde olduğu gibi yabancı dil öğrenme sürecinde de yazma becerisinin kazanılması diğer becerilere kıyasla oldukça zor ve zaman alan bir uğraştır.

“Yazma becerisi dil becerisi dışında metin türleri ve tümceler arasında bütünlük oluşturan zaman açısından bir sıralama, neden-sonuç, süreç gibi mantıksal bilgiye dayanan ilişkilerin yanı sıra akıl yürütme, anlamsal ağların canlandırılması, analiz, sentez, planlama gibi kontrol merkezi bellek olan bir dizi zihinsel strateji içerir.”(Yalçın, 1997: 381’den aktaran: Maden vd., 2015: 749-750).

Dinleme, konuşma ve okuma becerilerini kazanan bireylerin, bu beceriler (competence) sayesinde kelime hazinelerini, düşünce ve hayal dünyalarını genişletip, geliştirerek yazma becerilerini olumlu yönde etkiledikleri (performance) görülmektedir. Dil eğitimi göz önünde bulundurulduğunda, yazma eyleminin bir anda ve kısa sürede gerçekleştirilebilecek bir iş olmadığı anlaşılmaktadır. Uzun ve karmaşık bir süreç olan yabancı dil öğreniminin, kişiden kişiye değişkenlik gösterdiği görülmektedir. Hedef dil öğrencileri, ana dillerinde edindikleri dilsel deneyimlerin etkisinde dil öğrenmeye başlarlar. Oysa yabancı bir dili öğrenmek insanlar için, ana dil ediniminden tamamen başka bir iştir (İnan 2013: 11-12). Yabancı bir dili kendi ortamında öğrenmek ise öğrenci için ana dilinden farklı olarak ait olmadığı bir kültürün oluşturduğu unsurlarla karşı karşıya geldiği ve kimi zaman eğitim sistemindeki değişikliklerle karşılaştığı bir alandır. Öğrenci tarafından yabancı bir dilin kullanılabilirliği o dile ait dil bilgisel öğelerin kullanımı ile doğru orantılıdır. Ana dil eğitiminde olduğu gibi yabancı dil eğitiminde de dil bilgisel unsurları yerinde ve doğru kullanabilmek insanın kendini en iyi şekilde ifade edebilmesi bakımından önemlidir. Bu anlamda yazma becerisi dil bilgisel unsurların kullanılabilirliğinin net olarak görülebildiği bir beceridir.

“Yabancı dilde yazma becerisinin gelişiminde dil bilgisel unsurlar yaşamsal bir öneme sahiptir. Dil bilgisi kurallarına hâkimiyet, bireyin kendini yabancı bir dilde tam olarak ifade etmesine yardımcı olmaktadır. Anlatılmak istenenlerin doğru ve anlamlı bir şekilde kağıda (yazıya) aktarılması için dil bilgisi gereklidir. Yazma, anlatmaya bağlı üretici bir dil becerisidir. Bu nedenle yabancı dilde yazma hem bir süreci, hem de bu süreç sonunda ortaya çıkan ürünü kapsar.” (İnan 2013: 25-29).

Öğrencilerin, öğrenimlerine dair dönüt alabilmek ve değerlendirme yapabilmek için yazma becerisiyle ilgili yeterlikleri önemli görülmektedir. Özellikle yabancı öğrenciler söz konusu olduğunda bu hassasiyet önemini

artırmaktadır. Çünkü ana dil öğrencileri bu beceriyi içine doğdukları medeniyetin bir parçası olarak doğal bir süreç içinde kabullenip kazanmaya yatkın olurken ve düzenli bir eğitim sürecinden geçerek bu beceriyi edinirken yabancı dil öğrencilerinin daha sistematik ortamlara ihtiyaç duyduğu açıktır. “[D]il becerilerinden okuma, konuşma ve dinleme formel ortamlar dışında da geliştirilebilecekken yazma becerisinin geliştirilmesi formel ortamlarda sistemli ve etkili bir öğretim sürecini gerekli kılmaktadır.” (Maden vd., 2015: 751). Bu bağlamda yazma etkinliklerinin öğreticilerin yönlendirmesiyle sınıf ortamlarında ve sistemli biçimde çeşitli yöntemler kullanılarak uygulanması daha etkin sonuçlar alınabilmesine olanak tanıyacaktır. Özellikle dil öğreniminden sonra lisans ya da lisansüstü eğitime devam edecek öğrenciler açısından sözü edilen yazma becerisinin formel ortamlarda edinilmesi bir zorunluluk halini almaktadır. Bu zorunluluk öğrencilerin mesleki ya da akademik Türkçe kullanımını doğrudan etkileyecektir. Öğrencilerin yazma becerisini edinirken ve kullanırken çeşitli sorunlarla karşılaşabildiği görülmektedir. Bu sorunlar alfabe farklılığı, hedef dil ve ana dildeki gramer farklılıkları, öğrencilerin motivasyonları, geldikleri ülkelerdeki eğitim sistemi ve öğretici faktörü vb. olarak sıralanabilir. Sözü edilen sorunlar dil öğrencilerinin yazma becerisini olumsuz yönde etkileyebilmekte ve istenilen başarıyı elde etmelerine engel olabilmektedir. Bu anlamda dillerin birbirlerine olan yakınlıkları ve uzaklıkları dil öğrenim sürecine olumlu ya da olumsuz etkide bulunabilmektedir. Buna bağlı olarak Arap dilli öğrenciler de yazma becerisi ediniminde güçlükler yaşamaktadırlar.

Bilindiği gibi Türkçe ve Arapça farklı dil ailelerine mensup iki dil olması sebebiyle yapısal farklılıklar içermektedir.

“Köken bakımından Ural-Altay dil ailesine mensup olan Türkçe, yapı bakımından eklemeli dillerin bir alt grubu olan bağlantılı dillerdendir. Bağlantılı dillerde, değişmeden kalan sabit kelime kökleri ile bunlara eklenen çeşitli ekler vardır. Kelimenin baş veya sonuna eklenen bu ekler, kökle kaynaşarak kelimedeki anlam veya görev değişikliği yapar. Türkçede ön ekleme yoktur. Ekler her zaman kök ve gövde sonuna getirildiği için Türkçe sondan eklemeli bir dildir. Ekler, kelimelerden yeni anlamda kelimeler türetmek üzere gelen ‘yapım ekleri’ ve kelimeler arasında geçici anlam bağlantıları kurmak üzere gelen ‘çekim ekleri’ olmak üzere ikiye ayrılır. Türkçe Altay dil grubunun tipik özelliklerini gösterir. Bu dillerde cinsiyet yoktur. Cümle yapısı bakımından özne fiilden önce gelir ve genellikle baştır. Fiil cümlenin sonundadır. Ad ve sıfat tamlamalarında belirten belirtilenden önce gelir.”(Korkmaz 2003: 25, Akt., Alshirah 2013 : 5).

Türk dilindeki bu yapısal özelliklerin, Arap dilinde görünümü ise şöyledir:

“Arapça köken bakımından Hami-Sami dil ailesine mensuptur ve yapı bakımından bükümlü dillerin alt grubu olan kök bükümlü dillerdendir. Bükümlü dillerde de tek veya çok heceli kökler ile ekler vardır. Bu dil grubunun temel özelliği çekim sırasında kökün, özellikle kökteki ünlünün değişikliğe uğramasıdır. Türkçe gibi bağlantılı dillerde hiçbir zaman böyle bir değişmeye rastlanmaz (Aksan 1995:107 Akt: Alshirah 2013:5). “Kök bükümlü dillerde, kelime kökü değiştiği halde, kelime kökü ile türetilen yeni kelime arasında ses yapısı bakımından bir ilgi bağı vardır. Kelime kökündeki ünsüzlerden oluşan asıl sesler yeni kelimedede korunmuştur. Arapça ünlü kırılması ‘vezin’ denilen belirli kalıplar içinde yapılır” (Korkmaz 2003:32 Akt: Alshirah 2013:5-6). “Arap alfabesi 28 harften oluşur. Bu harfleri oluşturan temel şekil sayısı ise 17’dir. Arap yazısı sağdan sola doğru akış sergiler. Harflerin ‘ا,ى, و’ hariç geri kalanı sessizdir. Harflerin seslenmesini sağlayan, ancak dinî metinler ve şiirler dışında pek kullanılmayan işaretler hareke ismini alır. Arap harflerinin yazılışları, kelimenin başında, ortasında ve sonunda bulunmalarına göre kısmî değişiklikler gösterir.”(Maksudoğlu 2010:23 Akt: Alshirah 2013:6)

Her alfabe temsil ettiği dilin ses özelliklerini yansıtabilecek şekilde düzenlenmiştir. Bu anlamda her kültürün kullanmış olduğu alfabe sistemi içerisindeki harflerin karşılıkları başka bir kültürde bulunmayabilir. Aynı alfabe sistemini kullanan farklı kültürler dahi kendi dillerinin ses değerlerine göre değişikliğe gidebilir. Bu değişiklik yeni harflerin eklenmesi ya da kimi harflerin çıkarılması olarak belirebilir. Farklı alfabe sistemlerine mensup toplumlar birbirlerinin dillerini öğrenirken özellikle yazma becerisinin kazanımında kimi güçlüklerle karşılaşabilmektedir. Arap alfabesini kullanan öğrencilerin Türkçe öğrenim sürecinde alfabe farklılığından kaynaklanan kimi sorunlar yaşadıkları bilinmektedir. Ayrıca dillerin yapısal işleyiş özellikleri de dil öğrenimini etkileyen faktörlerden biridir. Her dilin cümle dizilişi, tamlama yapısı, çekim kuralları gibi kendisine ait özellikleri vardır. Bu özellikler kimi dillerde benzerlikler gösterebilmekte kimi dillerde ise farklılıklar gözlenebilmektedir. Türkçedeki genel söz dizimi yardımcı öge + temel öge biçimindedir. Bu hâl hem tamlama hem de cümle yapısında kendini gösterir. Altay dillerindeki bu genel durum öteki dillerde farklılık gösterebilmektedir. Arapçada ise bu Türkçedekinin tersi durumundadır. Arapçanın çekimli yapısı ve söz dizimindeki temel öge + yardımcı öge sıralanışı Türkçeden farklı bir durum olarak şekillenir. Arap dili ve Türk dili arasındaki temel farklılıklara şunlar örnek gösterilebilir:

1. Alfabe farkı (Arap-Latin)

2. Yazış yönünün farkı (sağdan sola),

3. Söz dizimi farkı (Yüklem in son da ol ma sı)

4. Zamir farklılıkları (Arapça zamir adedinin fazlalığı -eril/dışıl ayrımlarının ve sayı ayrımlarının tesniye/cem gibi- basit düşü nem e m e l e r i)

Bu maddeler Arap kökenli öğrencilerin Türkçe öğrenirken karşılaştıkları zorlukları genel olarak göstermektedir. Bu çalışmada Arap dilli öğrencilerin yazma becerisi bağlamında Türkçe öğreniminde karşılaştıkları güçlükler, bu maddelerden de hareketle ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Amaç

Araştırmanın amacı, B1 seviyesindeki öğrencilerin yazılı anlatımlarından hareketle ne tür yanlışlıklar yaptıklarını belirlemek ve bunun nedenleri üzerin de durmaktır. Araştırma verileri, “Günümüzde sosyal medya kullanımının insanlar üzerin de ki etkisi” veya “Eğer zengin olsaydım...” başlıklı iki konudan öğrencilerin seçtikleri bir konuda en az doksan sözcükten oluş an bir kompozisyon yazdırılarak elde edilmiştir. Bu veriler ses ve şek il bilgisi ana başlıkları ve bu başlıklara bağı alt başlıklar hâlinde sınıflandırılmış ve bu başlıklara örnek teşkil edecek bulgular hiçbir müdahale edilmeksizin aynen verilmiştir.

“Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin yaptıkları hataların önceden bilinmesi ve bunların çeşitli sınıflandırmalara tabi tutulması, hem öğreticinin hem de öğrencinin işini kolaylaştıracaktır. Bu konuda yapılacak en yararlı çalışmalardan biri öğrenilen dilde öğrenenlerin karşılaştıkları sorunları belirlemek ve bu sorunları en aza indirebilecek çözüm önerileri sunmaktır. Dil öğreniminde karşılaşılan sorunlar önceden bilinir ve bu sorunları en aza indirmek için uygun yöntem ve teknikler tespit edilir ve uygulanırsa dil öğrenimi ve öğretimi kolaylaşacaktır. Dil sorunlarının ortadan kaldırılması veya en aza indirilmesi için ise ilk olarak sorunların tespit edilmesi, nedenlerinin araştırılması ve çözüm yollarının belirlenmesi gerekir” (Boylu 2014: 337).

Bundan hareketle bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Arap dilli öğrencilerin yazma becerisindeki yanlışlıkları tespit edilmeye çalışılmıştır.

YÖNTEM

Arap dilli öğrencilerin yazma becerisinde karşılaştıkları problemleri ve karşılaşılan güçlükleri belirlemek amacı yapılan bu çalışma nitel araştırma yöntemine göre yorumlanmıştır.

“Nitel araştırma gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, olguların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir” (Yıldırım ve Şimşek 2012 Akt. Boylu 2014:340).

Sayısal verilere ve istatistiklere daha az yer verilen nitel araştırma yönteminde sözlü ve nitel analizlerin daha fazla öne çıktığı görülür (Karataş 2015: 64). Çalışmada yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenen Arap dilli öğrencilerin, belirlenen başlıklardan seçtikleri konuya dair yazılarından hareketle yazılı anlatım becerilerinde Türkçenin ses ve şekil bilgisini kullanmalarını ölçmeye yönelik bir tarama yapılmış ve elde edilen veriler yanlış çözümleme (İng. error analysis) yöntemiyle incelenmiştir.

Uygulamanın Evreni ve Kapsamı

Bu çalışmada Arap dilli bir grup öğrencinin Türkçe öğrenim sürecinde yazma becerisinde karşılaştıkları güçlükleri gösteren bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Arap dilli öğrencilerin Türkçe yazılı anlatımlarını ve yazılı anlatımlarına ait başarı düzeylerini değerlendirerek yapılan yanlışlıklardan yola çıkıp öğrencilerin karşılaştıkları güçlükler belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma Süleyman Demirel Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (SDÜTÖMER) bünyesinde öğrenim gören B1 düzeyindeki on bir öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Seçilen öğrencilerden beşi Irak, dördü Suriye, biri Mısır ve biri Libya uyrukludur. Ana dili Arapça olan bu öğrencilere “Günümüzde sosyal medya kullanımının insanlar üzerindeki etkisi” veya “Eğer zengin olsaydım...” başlıklı iki konu verilmiş ve seçtikleri bir konu üzerinde en az doksan sözcükten oluşan bir yazı yazmaları beklenmiştir. Yazma etkinliği tamamlandıktan sonra ortaya çıkan veriler değerlendirilmiş ve yapılan yanlışlıklar tablolar hâlinde gösterilmiştir. Sonuç olarak yanlışlıkların yoğunlaştığı yerler ve bunların nedenleri üzerinde durma yoluna gidilmiştir.

Yazma etkinliğine katılan öğrenci profili şu şekildedir:

Öğrenci kodu	Ana dili	Hangi ülkeden olduğu	İyi bildiği yabancı diller	Hangi bölüm öğrencisi olduğu	Türkçe dil seviyesi	Türkiye'de kalma süresi	Cinsiyeti
Ö1	Arapça	Irak	İngilizce	Kimya Mühendisliği	B1	7 ay	Erkek
Ö2	Arapça	Irak	İngilizce	İngilizce Öğretmenliği	B1	20 ay	Kız
Ö3	Arapça	Suriye	İngilizce	Matematik	B1	12 ay	Kız
Ö4	Arapça	Mısır	-	İlahiyat	B1	18 ay	Erkek
Ö5	Arapça	Suriye	-	Tıp Fakültesi	B1	7 ay	Kız
Ö6	Arapça	Irak	İngilizce Hintçe	Ziraat Mühendisliği	B1	7 ay	Erkek
Ö7	Arapça	Suriye	-	İktisat	B1	8 ay	Erkek
Ö8	Arapça	Libya	İngilizce	İlahiyat	B1	7 ay	Erkek
Ö9	Arapça	Suriye	-	Tıp Fakültesi	B1	7 ay	Kız
Ö10	Arapça	Irak	-	Kimya	B1	7 ay	Erkek
Ö11	Arapça	Suriye	-	Diş Hekimliği	B1	18 ay	Erkek

Veri Analizi ve Yorumlanması

Araştırmadaki verilerin değerlendirilmesinde nitel araştırma yöntemine uygun olarak içerik analizi kullanılmıştır.

“İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır” (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 227 Akt. Biçer vd. 2014:128-129).

Bu çalışmada veriler ses ve şekil bilgisi ana başlıkları ve bu başlıklara bağlı alt başlıklar hâlinde sınıflandırılmış ve bu başlıklara örnek teşkil edecek bulgular hiçbir müdahale edilmeksizin aynen verilmiştir.

BULGULAR

Ses bilgisi yanlışlıkları

Tablo 1. Ünlülerle (vocal) ilgili yapılan yanlışlıklar

Yanlışlık	Doğru biçimi	Yanlışlık	Doğru biçimi
Heber	Haber	Bazin	Bazen
Heberder	haberdar	Gizeceğim	gezeceğim
her şay	her şey	Vaktımız	vaktimiz
Talaş	Telaş	Milyonlarca	milyonlarca
Aklımıza	aklımıza	Internet	internet
Pişmen	pişman	Bulabiliriz	bulabiliriz
sosyal medyeleri	sosyal medyaları	Boyle	Böyle
sosyal medyadaykan	sosyal medyadayken	Kütü	Kötü
diş hakimi	diş hekimi	ulaştır-	ulaştır-
Şeylarından	şeylerinden	kütüphane/kutuphane	kütüphane
Kitablar	kitaplar	Telefonumza	telefonumuza
İnsanlara	insanlara	Görüyoruz	görüyoruz
Harik	Harika	Ayraca	ayrıca
Furset	Fırsat	Fakar	Fakir
Diniz	Deniz	Dikitle	dikkatli
Şirket	Şirket	Nasil	Nasıl
İşyalar	eşyalar	Barada	burada

Ünlülerle (vocal) ilgili yanlışların gösterildiği tablo 1 incelendiğinde en çok yanlışlığın on dört (14) ile a-e seslerinde olduğu görülmüştür. Sonrasında e-i sesleri ile ilgili beş, i-i sesleri ile ilgili dört, u-ü sesleri ile ilgili dört, a-i sesleri ile ilgili üç, o-ö sesleri ile ilgili iki, , a-i ve a-u sesleri ile ilgili birer adet yanlış yapıldığı saptanmıştır.

Tablo 2. Ünsüzlerle (consonant) ilgili yapılan yanlışlıklar

Yanlışlık	Doğru biçimi	Yanlışlık	Doğru biçimi
Kitablar	Kitaplar	Öncelikte	öncelikle
Sepeb	Sebep	Azaltılıyor	azaltıyor
İbtal	İptal	Tiçaret	Ticaret
Ropot	Robot	Alaçığım	alacağım
Takib	Takip	Zamal	Zaman
Yabtklarımız	yaptıklarımız	Yalnız	Yalnız
İnsam	İnsan	Kaybetiyoruz	kaybediyoruz
Yakım	Yakın	Hata	Hatta
evin içimde	evin içinde	Positiv	Pozitif
Özeltle	Özetle	Benec	bence

Tablo 2 incelendiğinde ünsüzler ile ilgili yanlışlığın en çok b-p seslerinde (altı/6) yapıldığı görülmüştür. Bunun dışında l-t sesleri ile ilgili üç, m-n sesleri ile ilgili üç, c-ç, t-d ve n-l sesleri ile ilgili iki, yanlış bulunmaktadır. Arap dilli öğrencilerin hatta kelimesini hata şeklinde yazdıkları tespit edilmiştir. Bunun nedeninin Arap dilinde kullanılan ama Türkçede olmayan şedde¹ işareti olduğu düşünülebilir.

Şekil Bilgisi Yanlışları

Tablo 3. Yapım eki yanlışları

Yanlışlık	Doğru biçim	Yanlışlığın yönü
Heberleştirmek	haberleşmek	Ettirgenlik
Onları yardımcı edeceğim	yardım	Yapım ekinin fazla kullanımı
Eğlenli	eğlenceli	Yapım ekinin eksik kullanımı
Bakışımızı değişmemiz lazım	deęiştirmemiz	Ek eksikliği

Yapım eki yanlışlıkları ile ilgili tablo incelendiğinde yanlışlıkların yapım ekinin eksik veya fazla kullanılması ile oluştuğu görülmektedir. (tablo 3)

¹ Arapça ve Farsça kelimelerde üzerine konduğu harfi çift okutan işâret (–ō).
(bkz <http://www.kubbealtilugati.com/sonuclar.aspx?km=%C5%9EEDDE&mi=0>
e.t.: 08.05.2017)

Çekim Eki Yanlırları

Tablo 4. İsim Çekim Ekleri Yanlırlıkları

Yanlırlık	Doğru biçim	Yanlırlığın yönü
Fakirleri yardım edeceğim	fakirlere	Hâl eki yanlırlığı
Arkadaşlarımla ulaşabilirim.	arkadaşlarıma	Hâl eki yanlırlığı
Haberlere takip edebilirim	haberleri	Hâl eki yanlırlığı
Öncelikte	öncelikle	Hâl eki yanlırlığı
Eşim ve çocuğumuzu iyi bir hayat yaşatmak için	çocuğumuza	Hâl eki yanlırlığı
Keşke derslerim iyi çalışsaydım	derslerime	Hâl eki eksikliği
Hayatımıza dikkatli olmalıyız	hayatımızda	Hâl eki yanlırlığı
sosyal medya çok önemli ve hayatımız kolaylaştırır.	hayatımızı	Hâl eki eksikliği
İnternet bu zamanda her yer vardır	her yerde	Hâl eki eksikliği
Eğer arkadaşını ya da aileni yurtdışını olursa	yurtdışında	Hâl eki yanlırlığı
Hayatımda sadece bir ülke gitim	ülkeye	Hâl eki eksikliği
Bir ofis çalışacağım	ofiste	Hâl eki eksikliği
Bu evi Marmaris'te dinizden yakın bir yerde	denize	Hâl eki yanlırlığı
Onlarla ilgilerimizi azaltıyor	onlara	Hâl eki yanlırlığı
Yaptıklarımıza kontrol edelim	yaptıklarımızı	Hâl eki yanlırlığı
Sosyal medya her şey görebilirimiz ve öğrenebilirimiz	medyada, her şeyi	Hâl eki eksikliği
İnsanlar bazın para toplanmak için zamanleri haricayıyorler	zamanlarını	Hâl eki eksikliği
En iyi ev satın alacağım.	evi	Hâl eki eksikliği
En büyük lokanta kuracağım, bu lokantada en iyi yemek yapacağım.	lokantayı, yemeği	Hâl eki eksikliği
Bütün dünyaya gezeceğim	dünyayı	Hâl eki yanlırlığı
Onları yardımcı edeceğim	onlara	Hâl ekinin yanlış kullanımı ve fazladan ek kullanımı
Günümüzde sosyal medya kullanımının	kullanımı	Fazla ek kullanımı
Üstelikle	üstelik	Fazla ek kullanımı
Bu aletler etkisileri	bu aletlerin etkileri	Fazla ek kullanımı
Avantajlarını	avantajlarını	Fazla ek kullanımı
Dünya küçük köye oldu	köy	Fazla ek kullanımı
Çünkü hayatta her şeye çalışmayı ile gerçek olacak	her şey	Fazla ek kullanımı
Kullanmayla...plan yapabiliriz	kullanarak	Yanlış ek seçimi

Öğrencilerin isim çekim eklerinde yaptıkları yanlışlıkların büyük kısmı hâl eki ile ilgilidir. Bu yanlışlıkları ekin eksik veya yanlış kullanılması oluşturur. Hâl ekleri yanlışlıklarında özellikle belirtme hâl ekinde yanlış yapılmış, bu yanlışlığı yönelme hâl eki ve bulunma hâl eki takip etmiştir (tablo 4).

Tablo 5. Fiil çekim eki yanlışlıkları

Yanlışlık	Doğru biçim	Yanlışlığın yönü
Her gün eve <i>gittiğimden beri</i> onlarla konuşuyorum çok mutlu oluyorum.	gittiğimde	Ekin yanlış kullanımı
Bizde <i>gelişmişmem</i> lazım	gelişmemiz	Fazla ek kullanımı ve şahıs ekinin yanlış kullanımı
Sosyal medya her şey <i>görebilirimiz</i> ve <i>öğrenebilirimiz</i>	görebiliriz, öğrenebiliriz	Şahıs eki yerine iyelik eki kullanmış
Bu yüzden en önemli bir şey iyi <i>kullanımız</i>	kullanmamız	Adlaştırmanın kullanılmaması
İnsanlar bazın para <i>toplanmak</i> için zamanleri haricayıyorlar	toplamak	Edilgenlik ekinin fazla kullanımı

Öğrencilerin fiil çekimine dair yaptığı yanlışlıkları, şahıs eklerinin birbiri ile karıştırılması, şahıs eki yerine iyelik ekinin kullanılması, etken ve edilgen fiil çatılarının karıştırılması oluşturmaktadır.

Söz Dizimi

Tablo 6. Cümle yanlışları

Yanlışlık	Yanlışlığın yönü
Eğer zengin olsaydım çok şeyler yapıyorum.	zaman uyumsuzluğu
Eğer zengin olsaydım cömert bir adam olacağım.	zaman uyumsuzluğu
Günlerden birgün eğer zengin bir insan olsaydım çok işyalar yapacağım.	zaman uyumsuzluğu
Eğer zengin olsaydım çok iyi şey yapacağım	zaman uyumsuzluğu
Ben şimdi zengin bir insan değilim, ama eğer iyi okusaydım ve çalışsaydım labirrim.	zaman uyumsuzluğu
Sosyal medyaları bazı insanlar yanlış kullanabilirler.	söz dizimi (nesne/özne/yüklem)
Biliyorum hayatımızda en önemli bir şey ve mutlu olmak için para temel değildir.	söz dizimi (yüklem/nesne/özne)
Bu evi Marmaris'te dinizden yakın bir yerde.	söz dizimi (özne/nesne/yüklem yok)
Biz nasıl öğrenmek kullanıyoruz lazım.	söz dizimi
Zayıf sosyal yaşama ve bazı hastalık vardır.	söz dizimi
Hayat şimdi gelişmiş bizde gelişmişmem lazım daha iyi olacak.	özne-yüklem uyumsuzluğu
Eğer güzel bir hayat yaşıyorsan iyi bir kararı alır.	özne-yüklem uyumsuzluğu
Ama onlar istediğin şeyler gerçek olmak için hiç çabalamaz!	özne-yüklem uyumsuzluğu
Eğer arkadaşını ya da aileni yurtdışını olursa, her gün ya da her saat internetle onunla görebilirsin ve konuşabilirsin.	özne-yüklem uyumsuzluğu
Günümüzde teknoloji sayesinde hayatımızı çok kolay oldu.	özne-yüklem uyumsuzluğu
Çünkü hayatımızı bu kadar ucuz değildir.	özne-yüklem uyumsuzluğu
Hayatta daha önemli amaçları vardır.	özne-yüklem uyumsuzluğu

Öğrencilerin cümle yanlışlıklarını incelediğimizde, en fazla özne-yüklem uyumunda yanlış yaptıkları görülmüştür. Kullandıkları özne ifadesinin hangi şahıs ile çekimleneceği konusunda sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu yanlışları söz dizimi ve zaman uyumsuzluğu izler.

Tablo 7. Kelime grubu yanlışları

Yanlışlık	Yanlışlığın yönü
Ama bu aletler etkisileri hepsi positif değildir./aletlerin etkisi	İsim tamlaması yanlışlığı
Sosyal medyadayken kendi yanlışlarımıza bakmıyoruz ve başkaların hatalarını sadece görüyoruz.	isim tamlaması yanlışlığı (tamlayan ekinin eksik kullanılması)
Sosyal medyaları zarar var ve faydası var./ sosyal medyanın zararı ve faydası	isim tamlaması yanlışlığı
Ama onlar istediğin şeyler gerçek olmak için hiç çabalamaz.	isim tamlaması yanlışlığı
Biz avantajlısını unutmuyoruz. / onun avantajlarını	İsim tamlaması yanlışlığı
Bütün insanlar küçük ve büyük kullanıyor./ küçük ve büyük bütün insanlar	sıfat tamlaması yanlışlığı
Bence her şey olumlu ve olumsuz var. / her şeyin olumlu ve olumsuz	İsim tamlaması yanlışlığı/eksik kullanımı
Sosyal medya kullanmayla ben ve arkadaşlarım ile gelecek projeleri için plan yapabiliriz. / gelecek için projeler	edatın yanlış kullanımı

Kelime grubu yanlışlarında isim tamlaması ile ilgili yanlışlar fazladır. Tamlamalar; Türkçe cümle yapısı açısından ve öğrencilerin ana dillerinin Türkçe dil ailesinden farklı olması açısından öğrenmekte zorlandıkları bir konudur. Bu da tamlama eklerinin kullanımını zorlaştırmakta, dolayısıyla da hata yapmalarına sebep olmaktadır (Şahin 2013: 444).

Tablo 8. Söz varlığı

Yanlışlık	Doğru biçim
Günümüzde internet her eve girdi ve onunla sosyal medya kullanmak günlük ve sıralı bir etkinlik oldu.	sıralı/sıradan: söz varlığı
Kitaplar çok yararlı ve eğlenli hususan tarihi, kişisel, roman ve bilgilisel kitaplar.	eğlenli/eğlenceli: söz varlığı
O, birbirimizden dağıtıyor .	dağıtıyor/ayırıyor söz varlığı
Sosyal medya içindeki insanlar doğrusundan bazen farklıdır.	doğrusundan/gerçeğinden söz varlığı
Eğer arkadaşını ya da aileni yurtdışını olursa, her gün ya da her saat internetle onunla görebilirsin ve konuşabilirsin.	görebilirsin/görüşebilirsin: söz varlığı
İnsanlar bazın para toplanmak için zamanları haricayıyorlar.	toplanmak/toplamak: söz varlığı
Ailemizle yeterli vakit kalmıyoruz .	kalmıyoruz/ayırıyoruz: söz varlığı
Onlar topluluk uzatırlar .	uzatırlar/uzaklaştırırlar: söz varlığı

Söz varlığı ile ilgili tablo incelendiğinde öğrencilerin yakın anlamlı sayılabilecek kelimeleri birbirinin yerine kullandığı görülmektedir.

DEĞERLENDİRME

Yapılan çalışma kapsamında yazma etkinliği sonucunda öğrencilerin yaptığı yanlışlardan elde edilen veriler incelendikten sonra ulaşılan sonuçlar şöyledir:

- Ses bilgisi açısından incelenen veriler ana dili Arapça olan öğrencilerin Türkçedeki ünlüleri (vocal) farklı telaffuz edip yazabildiğini göstermektedir. Ünlüler ile ilgili yapılan yanlışlıkların başında a/e sesi ile ilgili olanlar gelmektedir. Bunu sırasıyla e/i- i/i- u/ü- o/ö sesleri takip etmektedir. Örneğin “haber” kelimesini “heber”, “deniz” kelimesini “diniz”, “nasıl” kelimesini “nasil”, “kütüphane” kelimesini “kutuphane”, “böyle” kelimesini “boyle” şekliyle kullanabilmektedirler.
- Ünsüzlerin (consonant) kullanımında da özellikle b/p sesi ile ilgili yanlışlıkların yoğunluk taşıdığı görülmektedir. Kıtabler/kitaplar, sepeb/sebep, ibtal/iptal, ropot/robot, yalnız/yalnız, takib/takip, yabtkılarımız/yaptıklarımız örnekleri bunun göstergesi niteliğindedir.
- Öğrencilerin yapım eki ile ilgili yanlışlıkları incelendiğinde bunların ekin eksik veya fazla kullanılması ile oluştuğu görülmüştür. “Onları yardımcı edeceğim./Onları yardım edeceğim.” örneğinde olduğu gibi.
- İsim çekim eklerinde yapılan yanlışlıkların büyük kısmını hâl ekleri oluşturmaktadır. Bu yanlışlıklar ekin eksik veya yanlış kullanılması yönündedir. Özellikle belirtme, yönelme ve bulunma hâl eklerinde yanlışlar yapılmıştır. “Haberlere takip edebilirim./ Haberleri takip edebilirim.”, “Fakirleri yardım edeceğim./ Fakirlere yardım edeceğim.”, “Eğer arkadaşını ya da aileni yurtdışını olursa.../ Eğer arkadaşını ya da aileni yurtdışında olursa...”
- Fiil çekimine dair yapılan yanlışlıkları, şahıs eklerinin birbiri ile karıştırılması, şahıs eki yerine iyelik ekinin kullanılması, etken ve edilgen fiil çatılarının karıştırılması oluşturmaktadır. “Sosyal medya her şey görebiliriz ve öğrenebiliriz.../ Sosyal medya her şey görebiliriz ve öğrenebiliriz...”
- Öğrencilerin özne-nesne-yüklem uyumsuzluğu gibi söz dizim yanlışları yaptıkları görülmektedir ve fiil zaman eklerini kullanma konusunda sorun

yaşadıkları tespit edilmiştir. “Eğer zengin olsaydım çok iyi şey yapacağım, Biz nasıl öğrenmek kullanıyoruz lazım.”

- Kelime grubu ile ilgili yapılan yanlışlıkların tamlama ekinin yazılmaması yönünde olduğu görülmektedir. “Sosyal medyaları zarar var ve faydası var./ Sosyal medyanın zararı ve faydası var.”
- Öğrencilerin yakın anlamlı sayılabilecek kelimeleri birbirinin yerine kullanması, söz varlığı ile ilgili yanlışlıkları oluşturmaktadır. “Sosyal medya içindeki insanlar doğrusundan bazen farklıdır. / Sosyal medya içindeki insanlar gerçeğinden bazen farklıdır.”

Tüm bu verilerden hareketle bu çalışmada yapılan öğrenci hatalarına genellikle ana dilden kaynaklanan olumsuz aktarım yanlışlarının (Interlingual/Transfer errors) neden olduğu anlaşılmaktadır. Dil içi gelişimsel yanlışların (Intralingual/Developmental errors), tespit edilebilmesi için daha üst seviyede (C1-C2) bir öğrenci grubu ile çalışma yürütülmesi uygun olacaktır. Ancak bu iki gruba ait yanlışlıkların kesin hatlarla birbirinden ayrılmasının oldukça zor olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Alshirah, M. (2013). *Arap Kökenli Öğrencilerin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Karşılaştıkları Zorluklar Ve Çözüm Önerileri*, , Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Olarak Türkçe Bilim Dalı.
- Biçer, N., Çoban, İ., Bakır S. (2014). “*Türkçe Öğrenen Yabancı Öğrencilerin Karşılaştığı Sorunlar: Atatürk Üniversitesi Örneği*” *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 7 Sayı: 29, s.125-135.
- Boylu, E. (2014). “*Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Temel Seviyedeki İrani Öğrencilerin Yazma Problemleri*”, *Zeitschrift für die Welt der Türken Journal of World of Turks*, vol.6, no.2, s.335-349.
- Bölükbaş, F. (2011). “*Arap Öğrencilerin Türkçe Yazılı Anlatım Becerilerinin Değerlendirilmesi*”, *TurkishStudies*, s.Volume 6 Issue 3, s.1357-1367.
- Çetinkaya, G. (2015). “*Yanlış Çözümlemesi: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen B2 Düzeyindeki Öğrencilerinin Yazılı Metinlerine İlişkin Görünümler*”, *International Journal Of Languages' Education And Teaching*, Volüme 3/1, April, Mannheim, s.164-178.
- Dede, M. (1983). “*Yabancı Dil Öğretimi: Yabancı Dil Öğretiminde Karşılaştırmalı Dilbilim ve Yanlış Çözümlemesinin Yeri*”, *Türk Dili Dil ve Edebiyat*

Dergisi, Dil Öğretimi Özel Sayısı, C:XLVII, Ankara, Temmuz-Ağustos, S:379-380, s.123-135.

- İnan, K. (2013). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen İranlıların Yazılı Anlatımları Üzerine Bir İnceleme*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Karataş, Z. (2015). “*Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*”, Sosyal Hizmet E-Dergi Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Ocak, s.62-80.
- Maden, S., Dincel, Ö., Maden, A. (2015). “*Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazma Kaygıları*”, Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 4/2, s.748-769.
- Vardar, B. (2007). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, Multilingual Yay., İstanbul.
- Yağmur Şahin, E. (2013). “*Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarındaki Ek Yanlıları*”, Tarih Okulu Dergisi, Sayı: XV, s.433-449.

EK

1. Konu: Günümüzde sosyal medya kullanımının insanlar üzerindeki etkisini anlatan bir yazı yazınız.

2. Konu: "Eğer zengin olsaydım..." konulu bir yazı yazınız.

EXTENDED ABSTRACT

In these days when international communication has become important, as well as mother tongue teaching, foreign language teaching is also tried to be realized and developed by experts using various methods. It is essential that the process of foreign language teaching should be supported by solid theoretical basis required by the chosen approaches and methods. Until today, it is seen that various approaches and methods are applied in the field of language and writing instruction and different results are obtained. Among these, the approach of *analysis of mistakes* which is accepted as one of the complementary methods of comparative linguistics, involves the determination, grouping and evaluation of mistakes that are made by students who aim to learn the target language in the process they use their acquired skills (here, written expression).

In this paper, written expression skills in Turkish learning processes, mistakes about sound knowledge and morphology of a selected group from Arabic-speaking students studying at B1 level at *Süleyman Demirel University Turkish and Foreign Language Teaching Application and Research Center (SDÜTÖMER)*, are evaluated on the axis of the approach namely *analysis of mistakes*. We have identified two topics; the first topic is “nowadays the influence of social media usage on people”, and the second one is “If I were rich...” Students are asked to write a text consisting of at least ninety words about the topic they selected and research data is tried to be obtained using these documents. Later on, mistakes made by students are presented as results by using numerical data and the difficulties encountered during the applications for the development of written expression skills of Arabic-speaking students are identified and categorized. These findings also offer a suggestion for students to remove the difficulties they faced. Based on these points, the reasons of the difficulties encountered by Arabic-speaking students in written expression skills in Turkish teaching, are determined and the evaluations about them are presented.

The study consists of seven sections; "Introduction, Purpose, Method, Population and Scope of Practice, Data Analysis and Interpretation, Findings and Evaluation. The introductory section constitutes the theory part including the method of misinterpretation on the axis of linguistics and comparative linguistics. In this section, linguistics, comparative linguistics and misinterpretation have been defined and information has been given on how it will be a resource for this study. Turkish language and Arabic language compared in terms of their features, and their differences were revealed.

In the purpose part, it was determined what kind of errors were made by B1 level students whose mother tongue is Arabic and who were learning Turkish as a foreign language according to their written expressions, their reasons were emphasized and the difficulties encountered by the students were determined.

In the method section, the qualitative research method determined as research method of study is defined.

The section titled "The population and scope of the practice" provides information about the student group and study that is carried. This study was conducted with eleven students at B1 level who were educated in the Süleyman Demirel University Turkish and Foreign Language Teaching Practice and Research Center (SDÜTÖMER). Five of the selected students are Iraqi, four are Syrian, one is Egyptian and one is Libyan. A writing has been requested about identified topics from those students whose native language is Arabic. All this information constitutes the population and scope of the research.

In the section that carries the heading of data analysis, content analysis was carried out in accordance with the qualitative research method used in the evaluation of the data in the research. In the study, data were classified as the vocal and morphological information, syntax and vocabulary headings and these headings are

classified into subheadings, and the findings which are examples of these headings are given without any intervention.

In the findings section, which is one of the main topics of the study, the data were classified under the titles determined. Under the phonetics error, the errors made about the vowels and consonants were detected and presented in tables. Morphological errors classified into two categories as derivational morpheme errors and inflectional morpheme errors and inflectional morpheme errors are also examined under new headings. On the other hand, errors made about the syntax and vocabulary were determined.

In the evaluation section, which made up the last part of the study, all the data obtained in the assessment section were evaluated. From these data, the subjects in which the students' errors were intensified were determined and the reasons for this situation were emphasized. The information we have obtained from all these data is interpreted with misinterpretation method and it is concluded that the student errors are usually caused by interlingual / transfer errors originating from the mother tongue. It would be appropriate to conduct a study with a higher-level (C1-C2) student group in order to be able to detect Intralingual / Developmental errors. However, it should also be taken into account that it is very difficult to separate the errors belonging to these two groups with certain lines.